

ข้อวิทยานิพนธ์ : การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔
ของครูโรงเรียน โคกล่ามพิทยาคม อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย : พระครูวิจิตรธรรมวงศ์ (ดิสสุวโส/ไชยบอน)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหามิตร จิตบุญโญ, ดร.ป.ธ.๔, พธ.บ. (รัฐศาสตร์),

พธ.ม. (พระพุทธศาสนา), Ph.D. (Bud.)

: ผศ.ดร.สุวิน ทอปปัน, พธ.บ. (ปรัชญา), M.A. (Phil.), Ph.D. (Phil.)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๑/มีนาคม/๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ๑) เพื่อศึกษาหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ตามแนวทางพระพุทธศาสนา ๒) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม โดยใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ประชากรได้แก่ครู จำนวน ๕๗ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

หลักความพอเพียงในทางพระพุทธศาสนา จะต้องบริโภคด้วยหลักการที่เรียกว่า โยนิโสมนสิการ คือพิจารณาให้ละเอียดถี่ถ้วน แยกย่อยรอบคอบ คำนึงถึงหลักความพอประมาณ ความคุ้มค่าและหลักความมีเหตุผล พิจารณาด้วยปัญญาก่อนแล้วจึงใช้สอย พอใจด้วยปัจจัย ๔ ตามมีตามได้ และเป็นอยู่อย่างมีความสุขด้วยเครื่องเลี้ยงชีพตามที่หามาได้ด้วยความเพียรพยายาม อันชอบธรรมของตน เมื่อได้สิ่งใดมาด้วยความเพียรของตนก็พอใจในสิ่งนั้นไม่เดือดร้อนคือเครื่องนุ่งห่ม อาหาร ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค มีขอบเขตอันเหมาะสม มีความพอเหมาะพอดีแก่ชีวิต

สภาพและปัญหาการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้วยอาชีพหน้าที่ การงานที่รีบเร่งทำให้เวลาเป็นปัญหา และสภาพทางสังคม ค่านิยมต่างๆ ก่อให้ครู โรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม เกิดความฟุ้งเฟ้อ ในการดำเนินชีวิต ทำให้เกิดปัญหาการเป็นหนี้สินของครูโรงเรียน โคกล่ามพิทยาคม การดำรงชีวิตของครูอันเป็นไปตามกระแสของสภาพของความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน ก็ต้องดิ้นรนแสวงหาความสุข ความสะดวกสบาย ด้วยความฟุ้งเฟ้อ ด้วยรสนิยมอันอันทันสมัย ทำให้เกิดความไม่พอเพียงของตัวบุคคล ที่มีความฟุ้งเฟ้อฟุ้งเฟ้อ ไม่ว่าด้านอาหาร ก็ฟุ้งเฟ้อไม่ดูสภาพของตน ด้านเครื่องนุ่งห่ม ก็ใช้แต่ของที่แพงแต่เกิดประโยชน์น้อย ด้านที่อยู่อาศัย ก็สร้างกันอย่างหรูหรา ไม่มีก็หาหีบยืมกู้หนี้ยืมสินมาสร้าง และด้านยารักษาโรค โดยเฉพาะสังคมไทยปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะเป็นสังคมไหนก็ตาม มักปล่อยชีวิตใช้ชีวิตที่ไม่ระวังภัยที่จะเกิดโรคตามมา

การประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงในการดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ดโดยภาพรวมและรายด้าน มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน แสดงว่าอยู่ในระดับมาก อยู่ ๖ ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือปัจจัย ๔ ยารักษาโรค ด้านความมีเหตุผล ปัจจัย ๔ ด้านอาหาร - ด้านความพอประมาณ และ ปัจจัย ๔ ยารักษาโรค - ด้านความพอประมาณ และปานกลางอยู่ ๖ ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ ปัจจัย ๔ ที่อยู่อาศัย-ด้านความมีเหตุผล ปัจจัย ๔ ด้านอาหาร - ด้านการมีภูมิคุ้มกัน และ ปัจจัย ๔ ยารักษาโรค- ด้านความพอประมาณ

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยหลักปัจจัย ๔ ของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด ๑) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด ๒) ควรมีการศึกษาการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การศึกษารายกรณีหรือการสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติตนของครูโรงเรียนโคกล่ามพิทยาคม อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด

Thesis Title : The Application of the sufficiency Economy Principles in Earning living Accorded with the Principle of Four Requisites of the Teachers in Khoklampittayakom school, Chaturaphakphiman District, Roi-et province

Researcher : Phrakruwithitdhamavong (Tissavangso/Chaiyabon)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Dr.Phramaha Mit Thitapabbo Pali IV., B.A.(Pol.Sc.), M.A.,(Bud.), Ph.D. (Bud.)

: Assist.Prof.Dr.Suwin Thongpan B.A.(Phil.), M.A.(Phil.),Ph.D.(Phil.)

Data of Graduation : 31/March/2013

ABSTRACT

The objectives of this thesis were 1) to study the principles of sufficiency economy in earning living accorded with the principle of four requisites (*Paccaya*) in Buddhism, 2) to study the general problems of earning living accorded with the principle of four requisites of the teachers at Khoklampittayakom School, Chaturaphakphiman district, Roi-et province, and 3) to study the method of implementing the principle of the sufficiency economy in earning living accorded with the principle of four requisites of the teachers at Khoklampittayakom School, Chaturaphakphiman district, Roi-et province. This study was conducted based on mixed research methodology: qualitative and quantitative. In-depth interview to the Key informant with the population, 97 teachers at Khoklampittayakom School, Chaturaphakphiman district, Roi-et province was also applied in this study. The research instrument applied in this study were questionnaire, Statistics Package for the Social Science (SPSS), and had reliability at 0.97. Furthermore, the statistics used in this study were: Frequency, Percentage, and Standard Deviation (S.D.).

The result of the study found that

The principle of the sufficiency economy, according to Buddhism, was being moderate in consuming requisites, thoughtfully utilized the requisites for the total benefit. It also

included being happy with what one have, and earning living in the righteous means, not doing harm to the others.

The general problems of earning living accorded with the principle of four requisites of the teachers at Khoklampittayakom School, Chaturaphakphiman district, Roi-et province were mostly due to improper management and corrupted social environment. For instant, they likely to waste income by running after the mass modern products, foods, and clothing which eventually brought them in deep debt. Some of them even brought very expensive mass product in which overweight the benefits.

For the application of the principles of sufficiency economy in earning living of the teachers at Khoklampittayakom School, Chaturaphakphiman district, Roi-et province, this study found that, at the whole picture and in each aspect resulted in middle scale. While, examining in each aspect, all 6 aspects resulted in high scale categorizing from the highest Mean to the lowest as medicine equalized with being reasonable, food was contentment, and again medicine with contentment. Another set, all 6 aspects resulted in middle scale categorizing from the highest Mean to the lowest as recommendation and being reasonable, food and sheltering, and medicine and contentment.

Last but not least, the processes in applying the principles of the sufficiency economy in earning living in accorded with the four requisites of the teachers at Khoklampittayakom School, Chaturaphakphiman district, Roi-et province, was to educate the related factors that corresponded to the earning living activities by implementing the concept and principle of self-sufficiency economic of the teachers at Khoklampittayakom School, Chaturaphakphiman district, Roi-et province. Furthermore, there should be a case study and behavior observance over the earning living activities in accorded with the principle of sufficiency economy of the teachers at Khoklampittayakom School, Chaturaphakphiman district, Roi-et province.